

Souhrn

Ztráta zubů v horní čelisti představuje pro pacienty jednoznačný hendikep. Přitom možnost, jak bezzubé pacienty rehabilitovat, je hned několik. Zvolení správného postupu může být i pro zkušeného zubního lékaře výzvou.

Rehabilitace bezzubé horní čelisti pomocí hybridních náhrad podepřených implantáty může pacientům se středně těžkou až těžkou resorpcí alveolárního hřebene nabídnout hned několik výhod oproti konvenční snímatelné náhradě. Tato léčebná alternativa nabízí podstatně lepší mechanické vlastnosti, a to zejména stabilitu náhrady s mírou retence blížíící se fixní alternativě. S tím souvisí i větší jistota při mluvě a při zpracování potravy. Díky redukci patra snímací náhrady, na rozdíl od konvenční snímací náhrady, nabízí lepší vnímání chuťových vjemů.

Proti fixní alternativě hybridní náhrada nesená implantáty klade nižší nároky jak na pozici, tak na počet zubních implantátů, což umožňuje vyhnout se komplikované chirurgické rekonstrukci tvrdých i měkkých tkání. To vede k nemalým finančním i časovým úsporám. Snímací alternativu je přitom výhodné využít zejména u pacientů s bruxismem, jelikož umožňuje snadné vyjímání náhrady na noc, čímž redukuje riziko přetížení fixtur.

Tato disertační práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části byly na podkladě soudobé literatury shrnuty dosavadní poznatky o problematice bezzubé horní čelisti, o možnostech její rehabilitace od konvenční celkové snímatelné náhrady, přes fixní můstek nesený implantáty a jeho kombinaci s částečnou snímatelnou náhradou, až po hybridní snímatelnou náhradu nesenou implantáty. Teoretická část dále pokračuje detailním popisem hybridních náhrad nesených implantáty jak s využitím axiálních zásuvných spojů, tak i třmenů a dokumentací soudobého způsobu zhotovení hybridní třmenové náhrady podepřené implantáty s využitím moderních technologií. Její závěr je pak věnován problematice biomechaniky.

Praktická část disertační práce, která tematicky navazuje na teoretickou část, je rozdělena na experimentální a klinickou část. Úlohou experimentální části bylo na základě analýzy konečných prvků (QCT/FEA) potvrdit hypotézu, která očekávala lepší biomechanické vlastnosti hybridní třmenové náhrady nesené čtyřmi implantáty v horní čelisti oproti náhradě s využitím axiálních zásuvných spojů typu LOCATOR. Výsledky experimentální části hypotézu potvrdily.

Klinickou část tvoří retrospektivní studie, která probíhala ve dvou soukromých zubních ordinacích v letech 2018-2020. Analyzovala úspěšnost léčebné alternativy bezzubé horní čelisti u třiceti pacientů, kteří byli rehabilitováni pomocí hybridní třmenové náhrady nesené čtyřmi zubními implantáty v průběhu 21 let. Výsledky klinické studie poukázaly na spolehlivost rehabilitace bezzubé horní čelisti s využitím třmenové náhrady s mírou přežití implantátů v průběhu 21 let 92,5 %. Haderův třmen v kombinaci s plastovými jezci a celopryskyřiční náhradou se jevil jako statisticky úspěšnější alternativa. Dle výsledků studie se ukazuje, že na přežití implantátů měl kromě typu třmenu a náhrady vliv také stav chrupu, případně protetické rehabilitace v dolní čelisti, přičemž ozubená dolní čelist, případně hybridní náhrada podepřená vlastními zuby, měla horší skóre. Průměr implantátů, pohlaví nebo věk pacienta na přežití implantátů vliv neměly. Naproti tomu délka implantátů na přežití implantátů statisticky významný vliv již měla, s horším skóre pro implantáty kratších délek. Dle výsledků dichotomického dotazníku byli přitom všichni její uživatelé téměř s každým aspektem hybridní třmenové náhrady uniformně spokojeni.

Klíčová slova: hybridní třmenová náhrada, zubní implantáty, axiální zásuvné spoje, biomechanika zubních implantátů